

Priopćenje za medije

Luxembourg, 10. siječnja 2022.

Potpورا EU-a vladavini prava na zapadnom Balkanu imala je slab učinak na temeljne reforme

Djelovanje EU-a imalo je slab učinak na ostvarenje napretka u temeljnim reformama u području vladavine prava na zapadnom Balkanu, stoji u tematskom izvješću koje je objavio Europski revizorski sud (Sud). U regiji su provedene određene reforme tehničke i operativne naravi, no u kontekstu manjka političke volje i nedovoljnog angažmana potpora EU-a u pravilu je bila nedostatna za rješavanje postojanih problema u područjima kao što su neovisnost pravosuđa, koncentracija moći, politička uplitanja i korupcija, poručuju revizori.

Albanija, Sjeverna Makedonija, Crna Gora i Srbija zemlje su kandidatkinje, dok su Bosna i Hercegovina i Kosovo potencijalne zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u. Međutim, u svim tim zemljama postoje problemi u pogledu vladavine prava i temeljnih prava te im EU već više od dva desetljeća nastoji pomoći da provedu plan reformi. Pomoć EU-a temelji se na dvama međusobno povezanim smjerovima djelovanja: financijskoj potpori (koja je za razdoblje 2014. – 2020. dosegla iznos od približno 700 milijuna eura) i političkom dijalogu. Sud je izradio izvješće kako bi utvrdio je li takvo djelovanje bilo primjereno željenom cilju.

Prioriteti EU-a u području vladavine prava na zapadnom Balkanu jasni su i općenito pretočeni u posebne mjere u okviru instrumenta pretprijetne pomoći. Ipak, revizori su zaključili da postoje ključni rizici za održiv učinak njegova djelovanja koji i dalje nisu u dovoljnoj mjeri otklonjeni. Mjere za rješavanje problema nezadovoljavajućih administrativnih kapaciteta i manjka političke volje – koje imaju ključnu ulogu – malobrojne su i često nedjelotvorne. Povrh toga, revizori upozoravaju na nedosljednu primjenu preduvjeta za financiranje i provedbu projekata. Na sličnom tragu, EU prijetko poseže za mogućnošću obustave pomoći ako zemlja korisnica ne poštuje temeljna načela demokracije, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava. Naposljetku, revizori su utvrdili da potpora EU-a civilnom društvu nije dovoljna da se zadovolje potrebe tog sektora i da se uglavnom temelji na kratkoročnim projektima.

„Potpora EU-a vladavini prava na zapadnom Balkanu očito nije polučila uspjeh u smislu ostvarenja korjenitih promjena”, izjavio je Juhan Parts, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Skroman napredak ostvaren u posljednjih 20 godina dovodi u pitanje ukupnu održivost potpore EU-a pružene u okviru pristupnog procesa. Ako se stalnim reformama ne postiču opipljivi rezultati, one gube na vjerodostojnosti.”

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Djelovanje EU-a naizgled je doprinijelo reformama, no to je zato što su izvješća obično usmjerena na kvantitativna ostvarenja i nedovoljno na ono što se reformama zaista postiglo. Na temelju procjena uspješnosti koje su obavili revizori EU-a dobiva se sasvim drukčija predodžba te se iz njih da zaključiti da je općeniti napredak u pogledu vladavine prava u predmetnoj regiji prilično ograničen, dok je održivost teško postići. Unatoč desetljećima političke potpore i financijske pomoći EU-a, u mnogim zemljama zapadnog Balkana temeljni problemi ostaju neriješeni. Među njima su problemi u pogledu neovisnosti pravosuđa, borbe protiv korupcije (koja je i dalje raširena pojava) i slobode izražavanja.

Revizori preporučuju Europskoj komisiji da ojača mehanizam za promicanje reformi u području vladavine prava, pojača potporu organizacijama civilnog društva i neovisnim medijima, izravnije poveže financiranje s napretkom u području vladavine prava te poboljša izvješćivanje o projektima i njihovo praćenje.

Kontekst

Nazivom „Kosovo” ne dovode se u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

Tematsko izvješće br. 1/2022 „Potpora EU-a vladavini prava na zapadnom Balkanu: unatoč nastojanjima temeljni problemi ostaju neriješeni” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu).

U rujnu prošle godine Sud je objavio izvješće o [mjerama EU-a za borbu protiv korupcije na visokoj razini u Ukrajini](#).

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547